መጽሓፍ ቅዱሳውያን ግዙፋት።

ፔንታቱክ

ኣብቲ እዋን እቲ ኣብ ምድሪ ግዙፋት ነይሮም፤ ብድሕሪኡ ድማ ደቂ ኣምላኽ ናብ ኣዋልድ ሰብ ምስ ኣተዉ፡ ውሉድ ምስ ወለዱሎም፡ እቶም ጥንቲ ዝነበሩ ጀጋኑ፡ ፍሉጣት ሰባት ኰኑ። ዘፍጥረት 6:4

ኣብኡ ድማ ነቶም ካብ ግዙፋት ዝመጹ ግዙፋት ደቂ ዓናክ ረኣናዮም፡ ኣብ ኣዒንትና ድማ ከም ዕንቅርቢት ኰንና፡ ከምኡ ድማ ኣብ ቅድሚኦም ነበርና። ዘሁ 13:33

ኤሚም ኣብ ዝሓለፈ እዋን ይነብሩ ነበሩ፣ ከም ዓናኪም ዓቢን ብዙሕን ነዊሕን ህዝቢ፤ ንሳቶም እውን ከም ዓናኪም ግዙፋት ተባሂሎም ይቑጸሩ ነበሩ። ሞኣባውያን ግና ኤሚም ይብሉዎም። ዘዳግም 2:10-11

ዘዳግም 2:19-21
ናብ ደቂ ዓሞን ምስ ቀረብካ ድማ፡ ካብ ምድሪ ደቂ ዓሞን ርስቲ ኣይህበካን እየ እሞ፡ ኣይትጨነቖም፡ ኢድካውን ኣይትእቶዎም። ንደቂ ሎጥ ርስቲ ገይረ ስለ ዝሃብክዎም። (እታ ሃገር ግዙፋት እያ ትቑጸር ነበረት፡ ግዙፋት ኣብኣ ጥንቲ ይቕመጡ ነበሩ፡ ኣሞናውያን ድማ ዛምዙሚም ይብሉዎም፡ ከም ዓናኪም ዓቢን ብዙሕን ነዊሕን ህዝቢ፡ እግዚኣብሄር ግና ኣብ ቅድሚኦም ኣጥፍኦም፡ ንሳቶም ድማ ተተክኦም፡ ኣብ ክንዳኦም ድማ ተቐመጡ።

ካብቶም ተረፍ ግዙፋት ዖግ ንጉስ ባሳን ጥራይ እዩ ተሪፉ። እንሆ፡ መደቀሲኡ መደቀሲ ሓጺን እዩ ነይሩ፤ ኣብ ረባተ ደቂ ዓሞንዶ ኣይኰነን፧ ንውሓቱ ትሽዓተ እመት፡ ስፍሓቱ ድማ ኣርባዕተ እመት፡ ከም እመት ሰብ ነበረ። እዛ በቲ ግዜ እቲ ካብ ኣሮኤር ኣብ ጥቓ ርባ ኣርኖንን ፍርቂ ከረን ጊልዓድን ከተማታታን ዝወረስናያ ምድሪ ንሮቤናውያንን ጋዳውያንን ሂበዮም። ዝተረፈ ጊልዓድን ብዘላ ባሳንን ድማ መንግስቲ ዖግ ንፍርቂ ነገድ ምናሴ ሂበዮ። ብዘሎ ዞባ ኣርጎብን ምስ ብዘላ ባሳን፡ ምድሪ ግዙፋት ተባሂላ እትጽዋዕ። ዘዳ 3:11-13

ታሪኽ

ገማግም ባሕሪ ዖግ ንጉስ ባሳን ድማ ካብ ተረፍ ግዙፋት ኣብ ኣሽታሮትን ኣብ ኤድሬይን ዝነብር ዝነበረ፡ እያሱ 12:4

ብዘላ መንግስቲ ዖግ ኣብ ባሳን፡ ኣብ ኣሽታሮትን ኣብ ኤድሬይን ዝነገሰት፡ ካብ ተረፍ ግዙፋት ዝተረፉ፡ ሙሴ ነዚኦም ወቒዑ ኣውጽኦም። እያሱ 13:12

እቲ ዶብ ድማ ብጐልጐል ወዲ ሂኖም ናብ ደቡባዊ ሸነኽ የቡሳዊ ይድይብ። ንሳ እያ የሩሳሌም፡ እቲ ዶብ ድማ ናብ ጫፍ እቲ ኣብ ቅድሚ ስንጭሮ ሂኖም ብሸነኽ ምዕራብ ዝርከብ ጫፍ ከረን ደየበ፡ እዚ ድማ ኣብ መወዳእታ ስንጭሮ ግዙፋት ብሰሜን ኣሎ፡ እያሱ 15:8

እያሱ ድማ፡ ዓቢ ህዝቢ እንተ ኼንካ፡ ከረን ኤፍሬም ኣዝዩ ጸቢብካ እንተ ኾይኑ፡ ናብ ዓዲ ዱር ደይብካ፡ ኣብ ምድሪ ፈርዛውያንን ግዙፋትን ንርእስኻ ቑርጽ። እያሱ 17:15

እቲ ዶብ ድማ ክሳብ ጫፍ እቲ ኣብ ቅድሚ ጎልጎል ወዲ ሂኖም ዝርከብን ብሰሜን ኣብ ጎልጎል ግዙፋት ዘሎን ከረን ወሪዱ ናብ ጎልጎል ሂኖም ወሪዱ ብሸነኽ የቡሲ ብደቡብ ወሪዱ ናብ ኤንሮጌል ወረደ፣ እያሱ 18:16

1 ሳሙኤል 17
1 ፍልስጥኤማውያን ድማ ንውግእ ሰራዊቶም ኣኪቦም፡ ኣብታ ናይ ይሁዳ ሾኮ ተኣከቡ፡ ኣብ ኤፌስዳሚም ድማ ኣብ መንጎ ሾኮን ኣዘካን ሰፈሩ።
2 ሳኦልን ሰብ እስራኤልን ድማ ተኣኪቦም ኣብ ጐልጐል ኤላ ሰፈሩ፡ ምስ ፍልስጥኤማውያን ድማ ሰረቡ።
3 ፍልስጥኤማውያን ድማ ብሓደ ሸነኽ ኣብ ከረን ደው ኢሎም፡ እስራኤል ድማ በቲ ኻልእ ሸነኽ ኣብ ከረን ደው በሉ።
4 ካብ ሰፈር ፍልስጥኤማውያን ድማ ጎልያድ ዝተባህለ ካብ ጋት ዝተባህለ ሹድሽተ እመትን ሓደ ስፍሓትን ዝኾነ ሻምብቆ ወጸ።
5 ኣብ ርእሱ ድማ ካብ ኣስራዚ እተሰርሐ ቍራዕ ርእሲ ነበሮ፣ ካቦት ድማ ተዓጢቑ ነበረ። ክብደት እቲ ልብሲ ድማ ሓሙሽተ ሽሕ ሲቃል ኣስራዚ ነበረ።
6 ኣብ ኣእጋሩ ድማ ናይ ኣስራዚ ሽጉርቲ፡ ኣብ መንጎ ኣብራኹ ድማ ናይ ኣስራዚ ዕላማ ነበሮ።
7 በትሪ ኲናቱ ድማ ከም ዕንጨይቲ ሰፋዪ ነበረ። ርእሲ ኲናቱ ድማ ሽዱሽተ ሚእቲ ሲቃል ሓጺን ይምዝን ነበረ፡ ሓደ ዋልታ ዝሓዘ ድማ ቀዲሙ ይኸይድ ነበረ።
8 ደው ኢሉ ድማ ንሰራዊት እስራኤል ኣእወየ፡ "ስለምንታይ ንውግእኩም ክትሰርሑ ዝወጻእኩም፧ ኣነ ፍልስጥኤማዊ ድየ ኣይኮንኩን ንስኻትኩም ባሮት ሳኦል፧ ሰብኣይ ምረጹልኩም ናባይ ይውረድ።
9 ምሳይ ኪዋጋእን ኪቐትለኒን እንተ ኽኢሉ፡ ሽዑ ባሮትኩም ክንከውን ኢና፡ ኣነውን እንተ ሰዓርኩዎን እንተቐተልክዎን ግና፡ ባሮትና ኴንኩም ከተገልግሉና ኢኹም።
10 እቲ ፍልስጥኤማዊ ድማ፡ ሎሚ ንሰራዊት እስራኤል ይጸርር ኣሎኹ። ብሓንሳብ ክንዋጋእሲ ሰብ ሃቡኒ።
11 ሳኦልን ብዘሎ እስራኤልን ነዚ ቓላት እቲ ፍልስጥኤማዊ ምስ ሰምዑ፡ ሰንበዱ፡ ኣዝዮም ድማ ፈርሁ።
12 ዳዊት ወዲ እቲ እሴይ ዝስሙ ኤፍራታዊ ካብ ቤተልሄም ይሁዳ ነበረ። ሸሞንተ ኣወዳት ድማ ነበሮ፡ እቲ ሰብኣይ ድማ ብዘመን ሳኦል ኣረጊት ሰብኣይ ኢሉ ኣብ መንጎ ሰባት ይኸይድ ነበረ።
13 እቶም ሰለስተ ዓበይቲ ደቂ እሰይ ድማ ከይዶም ንሳኦል ሰዓብዎ ናብ ውግእ ሰዓቡ፣ ስም እቶም ናብቲ ውግእ ዝኸዱ ሰለስተ ደቁ ድማ ኤልያብ እቲ በዅሪ፡ ብድሕሪኡ ድማ ኣቢናዳብን ሳልሰይቲ ሻማ።
14 ዳዊት ድማ እቲ ንእሽቶ ነበረ፡ እቶም ሰለስተ ዓበይቲ ድማ ንሳኦል ሰዓብዎ።
15 ዳዊት ግና ኣብ ቤተልሄም ኣባጊዕ ኣቦኡ ኪጓስይ ካብ ሳኦል ተመልሰ።
16 እቲ ፍልስጥኤማዊ ድማ ንግሆን ምሸትን ቀረበ፡ ኣርብዓ መዓልቲውን ቀረበ።
17 እሴይ ድማ ንዳዊት ወዱ፡ "ሕጂ ንኣሕዋትካ ካብዚ ዝነቐጸ እኽልን እዚ ዓሰርተ እንጌራን ሓደ ኤፋ ወሲድካ ናብ ሰፈር ናብ ኣሕዋትካ ጐየ።
18 ነዘን ዓሰርተ በርበረ እዚኣተን ድማ ናብ ሓለቓ ሽሕኦም ውሰድ፣ ኣሕዋትካ ከመይ ከም ዘለዉ ርአ፣ መብጽዓኦም ድማ ውሰድ።
19 ሳኦልን ንሳቶምን ኲሎም ሰብ እስራኤልን ምስ ፍልስጥኤማውያን እናዋግኡ ኣብ ጐልጐል ኤላ ነበሩ።
20 ዳዊት ድማ ንግሆ ንግሆ ተንሲኡ ነተን ኣባጊዕ ምስ ሓላዊ ገዲፉ፡ ከምቲ እሴይ ዝኣዘዞ ወሲዱ ከደ። እቲ ሰራዊት ናብ ውግእ ኪወጽእ ከሎ ድማ ናብቲ ጒድጓድ መጺኡ ንውግእ ጨደረ።
21 እስራኤልን ፍልስጥኤማውያንን ነቲ ውግእ ሰራዊት ኣንጻር ሰራዊት ኣሰሊፎም ነበሩ።
22 ዳዊት ድማ ንሰረገላኡ ኣብ ኢድ እቲ ሓላዊ እታ ሰረገላ ገዲፉ ናብ ሰራዊት ጐየየ፡ መጺኡ ድማ ንኣሕዋቱ ሰላም በሎም።
23 ምሳታቶም እናተዛረበ ከሎ ድማ፡ እንሆ፡ እቲ ብስሙ ጎልያድ ዝስሙ ፍልስጥኤማዊ ናይ ጋት ካብ ሰራዊት ፍልስጥኤማውያን ደይቡ፡ ከምዚ ዝበለ ቃል ተዛረበ፡ ዳዊት ድማ ሰምዖም።
24 ኲሎም ሰብ እስራኤል ድማ ነቲ ሰብኣይ ምስ ረኣይዎ፡ ካብኡ ሃደሙ፡ ኣዝዮም ከኣ ፈርሁ።

25 ሰብ እስራኤል ድማ፡ ነዚ ደይቡ ዘሎ ሰብኣይ ርኢኹምዎዶ፧ ብርግጽ ንእስራኤል ክጻረር እዩ ደይቡ፡ ኪኸውን ድማ እዩ፡ እቲ ዝቕተሎ ሰብኣይ፡ እቲ ንጉስ ብብዙሕ ሃብቲ የሀብትሞ፡ ጓሉ ድማ ይህቦ፡ ንቤት ኣቦኡ ድማ ኣብ እስራኤል ሓራ ይገብሮ።
26 ዳዊት ድማ ነቶም ኣብ ጥቓኡ ደው ኢሎም ዝነበሩ ሰባት ከምዚ ኢሉ ተዛረቦም፡ እዚ ፍልስጥኤማዊ እዚ ቀቲሉ ካብ እስራኤል ጸርፊ ዜርሕቕ ሰብኣይ እንታይ ይግበር፧ እዚ ዘይግዙር ፍልስጥኤማዊ እዚ፡ ንሰራዊት ህያው ኣምላኽ ዚጻረር መን እዩ፧
27 እቶም ህዝቢ ድማ ከምዚ ኢሎም መለሱሉ፡ ነቲ ዝቐትሎ ሰብኣይ ከምኡ ይግበር።
28 ኤልያብ ቦኽሪ ሓዉ ድማ ነቶም ሰብኡት ኪዛረቦም ከሎ ሰምዐ። ኤልያብ ድማ ኣብ ልዕሊ ዳዊት ቍጥዓ ነደደ፡ ንሱ ድማ፡ ስለምንታይ ናብዚ ወሪድካ፧ ነተን ሒደት ኣባጊዕ ከኣ ኣብ በረኻ ምስ መን ገዲፍካየን፧ ትዕቢትካን ዕሱብ ልብኻን እፈልጥ እየ። ነቲ ውግእ ምእንቲ ኽትርእዮ ኢኻ ወሪድካ።
29 ዳዊት ድማ፡ ሕጂ እንታይ ገይረ፧ ጠንቂ ዶ የለን?
30 ንሱ ድማ ካብኡ ናብ ካልእ ተመሊሱ ብተመሳሳሊ መገዲ ተዛረበ፡ እቶም ህዝቢ ድማ ከምቲ ናይ ቀደም መሊሶም መለሱሉ።
31 እቲ ዳዊት እተዛረቦ ቓላት ምስ ሰምዑ፡ ኣብ ቅድሚ ሳኦል ተዛረቡ፡ ንሱ ኸኣ ለኣኸሉ።
32 ዳዊት ድማ ንሳኦል፡ ብሰሪኡ ልቢ ሓደ እኳ ኣይሕመቕ። ባርያኻ ምስዚ ፍልስጥኤማዊ ክኸይድ ክዋጋእ እዩ።
33 ሳኦል ድማ ንዳዊት፡ ንስኻ መንእሰይ ጥራይ ኢኻ፡ ንሱውን ካብ ንእስነቱ ኣትሒዙ ውግእ ዝኾነ ሰብ ኢኻ እሞ፡ ምስዚ ፍልስጥኤማዊ እዚ ኽትዋጋእ ኣይትኽእልን ኢኻ።
34 ዳዊት ድማ ንሳኦል፡ ባርያኻ ኣባጊዕ ኣቦኡ ይሕሉ ነበረ፡ ኣንበሳን ድብን መጹ፡ ካብ መጓሰ ድማ ገንሸል ወሲዱ።
35 ደድሕሪኡ ወጺአ ወቕዕክዎ፡ ካብ ኣፉውን ኣውጻእክዎ፡ ኣንጻረይ ምስ ተንስአ ድማ ብጭሕሙ ሒዘ ወቒዐ ቀተልክዎ።
36 ባርያኻ ንኣንበሳን ድብን ቀተሎ፣ እዚ ዘይግዙር ፍልስጥኤማዊ እዚ ንሰራዊት ህያው ኣምላኽ ስለ ዝጻረሮ፣ ከም ሓደ ኻባታቶም ኪኸውን እዩ።
37 ዳዊት እውን፡ እቲ ኻብ ጭሕሚ ኣንበሳን ካብ ጭሕሚ ድብን ዘድሓነኒ እግዚኣብሄር፡ ካብ ኢድ እዚ ፍልስጥኤማዊ እዚ ኼናግፈኒ እዩ። ሳኦል ድማ ንዳዊት፡ ኪድ እግዚኣብሄር ምሳኻ ይኹን፡ በሎ።
38 ሳኦል ድማ ንዳዊት ዕጥቁ ኣዕጠቖ፣ ኣብ ርእሱ ድማ ቍራዕ ርእሲ ኣስራዚ ኣንበሮ። ከምኡ'ውን ካቦት ፖስታ ኣዕጠቖ።
39 ዳዊት ድማ ሰይፉ ኣብ ዕጥቁ ዓጢቑ፡ ኪኸይድ ፈተነ። ንሱ ኣየረጋገጾን እዩ እሞ። ዳዊት ድማ ንሳኦል፡ ምስ እዚኣቶም ክኸይድ ኣይክእልን እየ። ኣነ ኣይፈተንኩዎምን እሞ። ዳዊት ድማ ኣርሓቖም።
40 በትሩ ኣብ ኢዱ ሒዙ ድማ ሓሙሽተ ልሙጽ ኣእማን ካብቲ ሩባ መሪጹ፡ ኣብታ ዝነበሮ ቦርሳ ጓሳ፡ ኣብ ጭራም ኣእተዎ። መንገዱ ድማ ኣብ ኢዱ ነበረ፡ ናብቲ ፍልስጥኤማዊ ድማ ቀረበ።
41 እቲ ፍልስጥኤማዊ ድማ መጺኡ ናብ ዳዊት ቀረበ። እቲ ዋልታ ዝጾዓነ ሰብኣይ ድማ ቀዲሙ ከደ።
42 እቲ ፍልስጥኤማዊ ንዳዊት ምስ ረኣዮ፡ ንእስነቱን ቐይሕን ጽቡቅ ገጽን ስለ ዝነበረ፡ ንዒቖዎ።
43 እቲ ፍልስጥኤማዊ ድማ ንዳዊት፡ በትሪ ሒዝካ ናባይ ዝመጸካ ከልቢ ድየ፧ እቲ ፍልስጥኤማዊ ድማ ንዳዊት ብኣማልኽቱ ረገሞ።
44 እቲ ፍልስጥኤማዊ ድማ ንዳዊት፡ ናባይ ንዓ፡ ስጋኻ ንኣዕዋፍ ሰማይን ንኣራዊት መሮርን ክህቦ እየ፡ በሎ።
45 ሽዑ ዳዊት ነቲ ፍልስጥኤማዊ፡ "ንስኻ ብሰይፍን ብኹናትን ብዋልታን ኢኻ ትመጽእ ዘለኻ፡ ኣነ ግና ብስም እግዚኣብሄር ጐይታ ሰራዊት፡ ኣምላኽ ሰራዊት እስራኤል፡ ንስኻ ዝጻረርካዮ፡ ናባኻ እመጽእ ኣሎኹ።
46 ሎሚ እግዚኣብሄር ኣብ ኢደይ ኣሕሊፉ ኺህበካ እዩ። ክወቕዓካ፡ ርእስኻውን ካባኻ ክወስደካ እየ። ሎሚ ድማ ሬሳ ሰራዊት ፍልስጥኤማውያን ንኣዕዋፍ ሰማይን ንኣራዊት ምድርን ክህቦ እየ። ኣብ እስራኤል ኣምላኽ ከም ዘሎ ብዘላ ምድሪ ምእንቲ ኽትፈልጥ።
47 እቲ ውግእ ናይ እግዚኣብሄር እዩ እሞ፡ ኣብ ኢድና ኪህበኩም እዩ እሞ፡ እግዚኣብሄር ብሰይፍን ብኹናትን ከም ዘየድሕን ብዘሎ እዚ ጉባኤ እዚ ኺፈልጥ እዩ።
48 ኰነ ድማ፡ እቲ ፍልስጥኤማዊ ተንሲኡ፡ ንዳዊት ኪቕበሎ ምስ ቀረበ፡ ዳዊት ተጓየየ፡ ነቲ ፍልስጥኤማዊ ኪቕበሎ ናብ ሰራዊት ጐየየ።
49 ዳዊት ድማ ኢዱ ኣብ ቦርሳኡ ኣእተወ፡ ካብኡ ድማ እምኒ ኣልዒሉ ጨፍሊቑ፡ ነቲ ፍልስጥኤማዊ ኣብ ግንባሩ ወቕዖ፡ እቲ እምኒ ድማ ኣብ ግንባሩ ጠሓለ። ብገጹ ድማ ናብ ምድሪ ወደቐ።
50 ዳዊት ድማ ነቲ ፍልስጥኤማዊ ብመገዲን ብእምንን ሰዓሮ፡ ነቲ ፍልስጥኤማዊ ድማ ወቒዑ ቀተሎ። ኣብ ኢድ ዳዊት ግና ሰይፊ ኣይነበረን።
51 ስለዚ ዳዊት ጎየየ፡ ኣብ ልዕሊ እቲ ፍልስጥኤማዊ ደው በለ፡ ሰይፉ ድማ ኣልዒሉ፡ ካብ ሸፋሸፍቲ ኣውጺኡ ቀተሎ፡ ርእሱ ድማ ብእኡ ቈረጾ። ፍልስጥኤማውያን ድማ ሻምብቆኦም ሞይቱ ምስ ረኣዩ ሃደሙ።

52 ሰብ እስራኤልን ይሁዳን ድማ ተንሲኦም ጨደሩ፡ ንፍልስጥኤማውያን ከኣ ሰጒጒዎም፡ ክሳዕ እቲ ናብ ስንጭሮን ናብ ደጌታት
ዔክሮንን እትበጽሕ። እቶም ውጉኣት ፍልስጥኤማውያን ድማ ኣብ መገዲ ናብ ሻዓራይም፡ ክሳዕ ጋትን ክሳዕ ዔቅሮንን ወደቑ።
53 ደቂ እስራኤል ድማ ንፍልስጥኤማውያን ካብ ምህዳድ ተመልሱ፡ ድንኳናቶም ድማ ዘመቱ።
54 ዳዊት ድማ ርእሲ እቲ ፍልስጥኤማዊ ሒዙ ናብ የሩሳሌም ኣምጽኦ። ዕጥቁ ግና ኣብ ድንኳኑ ኣቐመጦ።
55 ሳኦል ድማ ንዳዊት ኣንጻር እቲ ፍልስጥኤማዊ ክወጽእ ምስ ረኣየ፡ ንኣብነር ሓለቓ ሰራዊት፡ ኣብኔር፡ እዚ መንእሰይ እዚ ወዲ
መን እዩ፧ ኣብኔር ድማ፡ ኦ ንጉስ፡ ነፍስኻ ህያው ከም ዘላ፡ ክነግሮ ኣይክእልን እየ።
56 እቲ ንጉስ ድማ፡ እቲ ሸማግ ወዲ መን ምዃኑ ሕተት።
57 ዳዊት ካብ ምሕራድ እቲ ፍልስጥኤማዊ ምስ ተመልሰ ድማ፡ ኣብኔር ወሲዱ፡ ርእሲ እቲ ፍልስጥኤማዊ ኣብ ኢዱ ሒዙ ናብ
ቅድሚ ሳኦል ኣምጽኦ።
58 ሳኦል ድማ፡ ኣታ መንእሰይ፡ ወዲ መን ኢኻ፧ ዳዊት ድማ፡ ኣነ ወዲ ባርያኻ እሴይ ቤተልሄማዊ እየ፡ ኢሉ መለሰ።

እሸቢቤኖብ ድማ ካብ ደቂ እቲ ግዙፍ ዝነበረ፡ ክብደቱ ኲናቱ ሰለስተ ሚእቲ ሲቃል ኣስራዚ ዝምዘን፡ ብሓድሽ ሰይፊ ተኣሲሩ፡ ንዳዊት ከም ዝቐተሎ መሲልዎ። ኣቢሻይ ወዲ ጽሩያ ግና ሓጊዝዎ ነቲ ፍልስጥኤማዊ ወቒዑ ቀተሎ። ሽዑ ሰብ ዳዊት፡ ብርሃን እስራኤል ከይትጥፍእ፡ ደጊም ምሳና ናብ ውግእ ኣይትወጽእን ኢኻ፡ ኢሎም መሓለሉ። ብድሕሪ እዚ ድማ ኣብ ጎብ ምስ ፍልስጥኤማውያን ከም ብሓድሽ ውግእ ተገብረ፡ ሽዑ ሲበካይ እቲ ሑሻታዊ ንሳፍ ካብ ደቂ እቲ ግዙፍ ቀተሎ። ኣብ ጎብ ምስ ፍልስጥኤማውያን ድማ ከም ብሓድሽ ውግእ ኮነ፡ ኤልሓናን ወዲ ያሬኦረጊም ቤተልሄማዊ፡ ንሓው ጎልያድ እቲ ጊታ፡ በትሪ ኲናቱ ከም ዕንጨይቲ ሰፋዪ ኰይኑ ቀተሎ። ኣብ ጋት ገና ውግእ ነበረ፣ ኣብኡ ሓደ ዓቢ ሰብ ነበረ፣ ኣብ ነፍሲ ወከፍ ኢዱ ሽዱሽተ ኣጻብዕቲ፣ ኣብ ነፍሲ ወከፍ እግሩ ድማ ሽዱሽተ ኣጻብዕቲ ኣጻብዕቲ፣ ብቑጽሪ ዕስራን ኣርባዕተን ነበሮ። ካብቲ ግዙፍ እውን ተወሊዱ። ንእስራኤል ምስ ተጻረሮ ድማ ዮናታን ወዲ ሽምዓ ሓው ዳዊት ቀተሎ። እዞም ኣርባዕተ ኣብ ጋት ካብቲ ግዙፍ ተወሊዶም ብኢድ ዳዊትን ብኢድ ባሮቱን ወደቑ። 2 ሳሙኤል 21፡16-22

ብድሕሪ እዚ ድማ ኣብ ገዘር ምስ ፍልስጥኤማውያን ውግእ ተላዕለ። በቲ ጊዜ እቲ ሲብካይ እቲ ሑሻታዊ ንሲፓይ ካብ ደቂ እቲ ግዙፍ ቀተሎ፡ ንሳቶም ድማ ተገዝኡ። መሊሱ ድማ ምስ ፍልስጥኤማውያን ውግእ ኰነ። ኤልሃናን ወዲ ያዒር ድማ ንላህሚ ሓው ጎልያድ እቲ ጊታውያን ቀተሎ። ኣብ ጋት ድማ ከም ብሓድሽ ውግእ ጀመረ፣ ኣብኡ ድማ ሓደ ዓቢ ቁመት ዘለዎ ሰብኣይ ነበረ፣ ኣጻብዕቱን ኣጻብዕቱን ዕስራን ኣርባዕተን ኣብ ነፍሲ ወከፍ ኢዱ ሽዱሽተ ኣብ ነፍሲ ወከፍ እግሩ ድማ ሽዱሽተ ነበሩ፣ ንሱ እውን ወዲ እቲ ግዙፍ ነበረ። ንእስራኤል ምስ ተጻረረ ግና፡ ዮናታን ወዲ ሽምዓ ሓው ዳዊት ቀተሎ። እዚኣቶም ካብቲ ግዙፍ ኣብ ጋት ተወሊዶም፤ ብኢድ ዳዊትን ብኢድ ባሮቱን ድማ ወደቑ። 1ይ ዜና መዋእል 20፡4-8

ኣብ ልዕሊ ስብርባር ይሰብሮ፣ ከም ግዙፍ ይጎዩ። እዮብ 16፡14

ኣፖክሪፋ

እቲ ሓያል በቶም መንእሰያት ኣይወደቐን፣ ደቂ ታይታን እውን ኣይወቕዕዎን፣ ላዕለዎት ግዙፋት እውን ኣይገበርዎን፣ ዩዲት ጓል መራሪ ግና ብጽባቐ ገጻ ኣዳኸመቶ። ይሁድ 16፡7

ከመይሲ፡ ብጥንቲ እቶም ትዕቢተኛታት ግዙፋት ምስ ጠፍኡ፡ እታ ብኢድካ እትመሓደር ዝነበረት ተስፋ ዓለም ኣብ ድኹም ኣቕሓ ኣምሊጣ፡ ንኹሉ ዘመናት ዘርኢ ወለዶ ገደፈት። ጥበብ ሰሎሞን 14፡6

ናብቶም ብሓይሊ ዕሽነቶም ዝወደቑ ኣረግቶት ግዙፋት ኣይተረድአን። መክብብ 16፡7

ከምቲ ስብሒ ካብ መስዋእቲ ምስጋና እተቐንጠጠ፡ ከምኡ ድማ ዳዊት ካብ ደቂ እስራኤል ተሓርየ። ምስ ኣናብስ ከም ቈልዑ፡ ምስ ድብታት ድማ ከም ገንሸል ይጻወት ነበረ። ገና ንእሽቶ ከሎ ግዙፍ ኣይቀተሎን ድዩ? ነቲ ኣብ መንጠልጠሊ ዝነበረ እምኒ ኢዱ ኣልዒሉ ንጃህራ ጎልያድ ምስ ሃረመሲ ካብ ህዝቢ ጸርፊዶ ኣይወሰደን፧ ነቲ ልዑል እግዚኣብሄር ጸዊዑ እዩ እሞ፤ ነቲ ሓያል ተዋጋኢ ድማ ክቕትሎ፡ ቀርኒ ህዝቡ ድማ ከንብር ኣብ የማናይ ኢዱ ሓይሊ ሃቦ። መክብብ 47፡2-5

እቶም ካብ መጀመርታ ፍሉጣት ዝኾኑ፡ ኣዝዮም ዓበይቲ ቁመት ዘለዎም፡ ኣብ ውግእ ድማ ኣዝዮም ክኢላታት ዝነበሩ ግዙፋት ነይሮም። እግዚኣብሄር ነቶም ዘይሓረዮም፡ መገዲ ፍልጠትውን ኣይሃቦምን፡ ጥበብ ስለ ዘይነበሮም ግና ተደምሰሱ፡ ብዕሽነቶም ከኣ ጠፍኡ። ባሩክ 3:26-28

ሽዑ፡ መቃቤዮስ ዝተባህለ ይሁዳ ወዱ ኣብ ክንድኡ ተንስአ። ኩሎም ኣሕዋቱ ድማ ረድእዎ፡ እቶም ምስ ኣቦኡ ዝሓዙ ኹሎም ድማ ከምኡ ገበሩ፡ ንውግእ እስራኤል ከኣ ብሓጐስ ተዋግኡ። ስለዚ ንህዝቡ ዓቢ ክብሪ ረኸበ፡ ከም ግዙፍ ጸሕሊ ኣፍልቢ ለበሰ፡ ንውግእ ዝመስል መትሓዚኡ ድማ ኣብ ዙርያኡ ኣንጠልጠለ፡ ነቲ ሰራዊት ድማ ብሴፉ እናሓለወ ውግኣት ገበረ። ኣብ ተግባራቱ ከም ኣንበሳ፡ ከም ዕንቅርቢት ኣንበሳ ድማ ንገዳኡ ዝጉህር ነበረ። ንረሲኣን ሰጐጎም፡ ደለዮም፡ ነቶም ንህዝቡ ዘሸግሩ ድማ ኣቃጸሎም። ስለዚ እቲ ረሲኣን ብፍርሃቱ ሸበድበድ፡ ኩሎም ገበርቲ ዓመጻ ድማ ተሸገሩ፡ ምድሓን ኣብ ኢዱ ስለ ዝሰሰነ። ንብዙሓት ነገስታት እውን ኣሕዘኖም፡ ንያእቆብ ድማ ብተግባራቱ ኣሐጐሰ፡ ዝኽሩ ድማ ንዘለኣለም ይባረኽ። ኣብ ከተማታት ይሁዳ ኸኣ ነቶም ፍርሃት ኣምላኽ ዘይብሎም ኣጥፊኡ፡ ካብ እስራኤል ድማ ቍጥዓ እናመለሰ፡ ክሳዕ ወሰን ምድሪ ፍሉጥ ኰነ፡ ነቶም ኪጠፍኡ ዚዳለዉ ድማ ተቐበለ። 1ይ መቃቤ 3:1-9

ሄኖክ

እቶም ካልኦት ኩሎም ድማ ምስኦም ኣንስቲ ወሰዱ፡ ነፍሲ ወከፎም ድማ ሓንቲ መረጸም፡ ናባታቶም ክኣትዉን ምሳታቶም ክረክስን ጀመሩ፡ ስሕበትን ስሕበትን ምቑራጽ ሱርን ድማ መሃሩዎም፡ ምስ ተኽሊ ድማ ከም ዘላለዩ። ከምኡውን ጠነሱ፡ ቁመቶም ሰለስተ ሽሕ ኤልስ ዝኾነ ዓበይቲ ግዙፋት ወለዱ (ኤል ሰሜናዊ ምዕራብ ኤውሮጳዊ ኣሃዱ መለክዒ ኮይኑ፡ ኣብ መጀመርታ ከም እመት ይርዳእ፡ ንውሓት ቅድመ-ቅልጽምን ዝተዘርግሐ ኢድን ድምር እዩ። ካልእ መለክዒታት ኤል ማዕረ 27-45 ኢንች እዩ)፦ ንኹሉ ዝረኸብዎ ናይ ደቂ ተባዕትዮ ዝበልዐ እዩ። ሰባት ድሕሪ ደጊም ክድግፍዎም ምስ ዘይከኣሉ ድማ፡ እቶም ግዙፋት ኣንጻሮም ተገልቢጦም ንደቂ ሰብ በሊዖም። ኣብ ልዕሊ ኣዕዋፍን እንስሳን ኣብ ልዕሊ ተመንን ዓሳታትን ሓጢኣት ክገብሩን ስጋ ሓድሕዶም ክበልዑን ደም ክሰትዩን ጀመሩ። ሽዑ ምድሪ ኣብ ልዕሊ እቶም ዓመጽቲ ክሲ ኣቕረበትሎም። ሄኖክ 7:1-6

እተን ኣንስቲ ድማ ግዙፋት ወሊደን፡ ብዘላ ምድሪ ድማ ብደምን ዓመጽን መሊኣ። ሄኖክ 9:9

መሊሱ ድማ በለኒ፡ ድምጹ ድማ ሰማዕኩ፡ ሄኖክ፡ ኣታ ጻድቕን ጸሓፊ ጽድቅን፡ ኣይትፍራሕ፡ ናብዚ ቀሪብካ ድምጸይ ስማዕ። ኪድ ድማ ነቶም ክትልምኑ ዝለኣኹኻ ሓለውቲ ሰማይ በልዎም፡ ንስኻትኩምስ ንሰብ እምበር ንሰብ ዘይትልምኑኹም፡ ስለምንታይ ኢኹም ነታ ልዕልትን ቅድስትን ዘለኣለማዊትን ሰማይ ሓዲግኩም ምስ ኣንስቲ ደቂስኩም፡ ምስ ኣዋልድ ሰብውን ረኺስኩም ኣንስቲ ወሲድኩም፡ ከም ደቂ ምድሪ ገይርኩም፡ ከም ደቅኹም ግዙፋት ዝወለድኩም? ቅዱሳንን መንፈሳውያንን ናይ ዘለኣለማዊ ሕይወት ትነብሩን እኳ እንተኾንኩም፡ ብደም ኣንስቲ ረኺስኩም፡ ብደም ስጋ ድማ ውሉድ ወሊድኩም፡ ከም ደቂ ሰብ ድማ ከምቶም ዝሞቱን ዝጠፍኡን ስጋን ደምን ሃረምኩም። ስለዚ ኣብ ምድሪ ሓደ እኳ ከይጐድሎም፡ ምእንቲ ኺጠንሱን ብእኦም ውሉድ ምእንቲ ኺወልዱን ኣንስቲ ሂበዮም ኣለኹ። ንስኻ ግና ቅድም መንፈሳዊ፡ ናይ ዘለኣለም ህይወት ትነብር፡ ንኹሉ ወለዶ ዓለም ድማ ዘይትመውት ኔርካ። ስለዚ ድማ ኣንስቲ ኣይመዘዝኩልኩምን፤ እቶም መንፈሳውያን ሰማያት ግና ኣብ ሰማይ መሕደሪ እዩ። ሕጂ ድማ፡ እቶም ካብ መናፍስትን ስጋን ዝተፈጥሩ ግዙፋት፡ ኣብ ምድሪ ርኹሳት መናፍስቲ ክበሃሉ እዮም፡ ኣብ ምድሪ ድማ መሕደሪኦም ክኸውን እዩ። ክፉኣት መናፍስቲ ካብ ኣካላቶም ወጺኦም፤ ካብ ሰብ ስለዝውለዱ፣ ካብ ቅዱሳን ሓለውቲ ድማ መበገሲኦምን ቀዳማይ መበቆሎምን ስለዝኾነ፤ ኣብ ምድሪ ርኹሳት መናፍስቲ ኪኾኑ፡ ርኹሳት መናፍስቲ ኪበሃሉ እዮም። ናይ ሰማይ መናፍስቲ መሕደሪ ኣብ ሰማይ ኪኸውን እዩ፡ ነቶም ኣብ ምድሪ እተወልዱ መናፍስቲ ምድሪ ግና ኣብ ምድሪ መሕደሪኦም ኪኾኑ እዮም። መናፍስቲ ግዙፋት ድማ የሳቕዩ፡ ይጭፍልቑ፡ የጥፍኡ፡ የጥቅዑ፡ ይዋግኡ፡ ኣብ ምድሪ ድማ ጥፍኣት ይገብሩ፡ ሽግር ድማ የስዕቡ። እዞም መናፍስቲ እዚኣቶም ካባታቶም ስለ ዝወጹ፡ ኣብ ልዕሊ ደቂ ሰብኡትን ኣንስትን ኪለዓሉ እዮም። ሄኖክ 15:1-11

ካብ መዓልትታት ምሕራድን ጥፍኣትን ሞትን ግዙፋት፣ ካብ ነፍሶም ካብ ስጋኦም መናፍስቲ ወጺኦም፣ ፍርዲ ከየስዓቡ ከጥፍኡ እዮም። በዚ ኸኣ ክሳዕ መዓልቲ ፍጻሜ፡ እቲ ዘመን ዝፍጸመሉ ዓቢ ፍርዲ፡ ኣብ ልዕሊ ሓለውትን ኣምላኽ ዘይብሎምን፡ እወ፡ ምሉእ ብምሉእ ክውዳእ እዩ። ሄኖክ 16:1

ኣነ ሄኖክ ድማ መሊሰ ከምዚ በልክዎ፦ እግዚኣብሄር ኣብ ምድሪ ሓድሽ ነገር ክገብር እዩ፣ እዚ ድማ ኣቐዲመ ብራእይ ርእየዮ ኣለኹ፣ ኣብ ወለዶ ኣቦይ ያሬድ ድማ ገለ ካብ መላእኽቲ ሰማይ ንቃል እግዚኣብሄር ከም ዝጠሓሱ ከፍልጠካ። እንሆ ድማ ሓጢኣት ይፍጽሙን ሕጊ ይጥሕሱን ምስ ኣንስቲ ተጠርኒፎም ምስአን ሓጢኣት ይፍጽሙ፡ ንገሊኦም ድማ ተመርዕዮም ብእኦም ውሉድ ወሊዶም። ኣብ ምድሪ ድማ ከም ስጋ እምበር ከም መንፈስ ዘይኮነስ፡ ግዙፋት ኪፈርዩ እዮም፡ ኣብ ምድሪ ድማ ዓብዪ መቕጻዕቲ ኪኸውን እዩ፡ ምድሪ ድማ ካብ ኵሉ ርኽሰት ክትነጽሕ እያ። እወ፡ ኣብ ልዕሊ ብዘላ ምድሪ ዓብዪ ጥፍኣት ኪመጽእ፡ ማይ ኣይሂን ዓብዪ ጥፍኣትን ድማ ንሓደ ዓመት ኪኸውን እዩ። ሄኖክ 106፡13-16

በዓለ ኢዮቤል

ኮነ ድማ ደቂ ሰብ ኣብ ገጽ ምድሪ ክበዝሑ ምስ ጀመሩን ኣዋልድ ምስ ተወልደሎምን፡ መላእኽቲ ኣምላኽ ኣብ ሓንቲ ዓመት እዛ ኢዮቤል እዚኣ፡ ክትጥምቶም ጽቡቓት ኰይኖም ረኣይዎም። ካብ ኵሎም ዝመረጽዎም ኣንስቲ ወሰዱ፡ ኣወዳት ድማ ወለዱሎም፡ ግዙፋት ድማ ነበሩ። ኢዮቤል 5፡1

ብሰንኪ እዚ ሰለስተ ነገር እዚ ማይ ኣይሂ ኣብ ምድሪ መጸ፣ እዚ ድማ ብሰንኪ እቲ እቶም ሓለውቲ ሕጊ ስርዓታቶም ዝጻረሩ ዝሙት ደድሕሪ ኣዋልድ ሰብ ኣመንዝራ ገይሮም፣ ካብ ዝሐረይዎም ዘበለ ድማ ኣንስቲ ወሰዱ፣ መጀመርታ ርኽሰት ድማ ገበሩ። ንናፊዲም ድማ ደቂ ወለዱ፡ ኵሎም ድማ ዘይመሳሰሉ ነንሕድሕዶም ድማ ይበልዑ ነበሩ፡ ግዙፋት ድማ ንናፊል ቀተልዎም፡ ናፊላውያን ድማ ንኤልጆን ንኤልጆ ደቂ ሰባትን ንሓድሕዶምን ቀተሉ። ነፍሲ ወከፍ ከኣ ክፍኣት ክገብርን ብዙሕ ደም ከፍስስን ንርእሱ ሸይጡ፡ ምድሪ ድማ ብዓመጻ መሊኣ። ኢዮቤል 7፡21-23

ብዛዕባ ፍርዲ እቶም ግዙፋትን ፍርዲ ሶዶማውያንን ድማ ብዛዕባ ክፍኣቶም ከም እተፈርዱን ብሰንኪ ምንዝርናኦምን ርኽሰቶምን ብዘሙት ሓድሕዶም ከም ዝሞቱን ነገሮም። ኢዮቤል 20፡5

ንሃገር ጊልዓድ ምድሪ ረፋይም ቅድሚ ምጽዋዖም ግና፤ ምድሪ ረፋይም እያ ነይራ እሞ፡ ረፋይም ድማ ኣብኣ ተወልዱ፡ ቁመቶም ዓሰርተ፡ ትሽዓተ፡ ሸሞንተ፡ ክሳብ ሾብዓተ እመት። ኢዮቤል 29፡9

ዝተረሰዑ መጻሕፍቲ ኤደን

እቶም ሰብኡት ናብ ሓምሻይ ሰማይ ወሲዶም ኣቐመጡኒ፣ ኣብኡ ድማ ብዙሓትን ማእለያ ዘይብሎምን ወተሃደራት ረኣኹ፣ ግሪጎሪ ዝበሃሉ፣ መልክዕ ሰብ ዘለዎም፣ ስፍሓቶም ድማ ካብ ናይ ዓበይቲ ግዙፋት ዝዓቢ ኮይኑ ገጾም ነቐጸ፣ ስቕታ ኣፎም ድማ ንዘልኣለም፣ ኣብ ሓምሻይ ሰማይ ድማ ኣገልግሎት ኣይነበረን፣ ነቶም ምሳይ ዝነበሩ ሰባት ድማ ከምዚ በልክዎም፦ ስለምንታይ እዚኦም ኣዝዮም ነቒጾምን ናቶምን እዮም። ገጾም ጭንቀት ዝመልኦ፡ ኣፎም ድማ ስቕ ኢሉ፡ ስለምንታይከ ኣብዚ ሰማይ ኣገልግሎት የለን? ንሳቶም ድማ ከምዚ በሉኒ፦ እዚኦም ግሪጎሪ ምስ መስፍን ሰይጣንኤል ንጐይታ ብርሃን ነጺጎም፡ ብድሕሪኦም ድማ እቶም ኣብ ካልኣይ ሰማይ ብዓቢ ጸልማት ተታሒዞም ዘለዉ፡ ሰለስተ ካብኣቶም ድማ ካብ ዝፋን ጎይታ ናብ ምድሪ ወሪዶም፡ ናብቲ ኤርሞን ዝበሃል ቦታ ወሪዶም፡ ኣብ መንኲብ ጎቦ ኤርሞን መብጽዓኦም ኣፍሪሶም፡ ኣዋልድ ሰብ ክሳብ ክንደይ ጽቡቓት ምዃነን ርእዮም ኣንስቲ፡ ንምድሪ ድማ ብተግባራተን ኣርከስዋ፡ ኣብ ኩሉ ጊዜ ዕድሚአን ሕጊ ኣልቦነትን ምትሕውዋስን ዝገበራ፡ ግዙፋት ድማ ይውለዳን ድንቂ ዓበይቲ ሰባትን ዓቢ ጽልእን ይገብራ። ስለዚ ድማ ኣምላኽ ብዓቢ ፍርዲ ፈረዶም፡ ስለ ኣሕዋቶም ድማ ይበኽዩ ኣብታ ዓባይ መዓልቲ ጐይታ ድማ ክቕጽዑ እዮም። ምስጢራት ሄኖክ 18፡1-4

እምብኣርሲ ኣቱም ደቀይ ካብ ዝሙት ህደሙ፡ ነተን ኣንስትኹምን ኣዋልድኩምን ንኣእምሮ ንምትላል ርእሶምን ገጾምን ከይስልማ ኣዘዙ፡ ምኽንያቱ ነዚ ተንኮላት እዚ እትሕጸብ ዘበለ ኹሉ ንዘለኣለማዊ መቕጻዕቲ ተሓዚኣ እያ። ከመይሲ ነቶም ቅድሚ ማይ ኣይሂ ዝነበሩ ሓለውቲ በዚ ኸምዚ ሰሓብዎም፤ እዚኣቶም ብቐጻሊ እናረኣይዎም፡ ይምነዩዎም ነበሩ እሞ፡ ነቲ ተግባር ኣብ ሓሳቦም ይጠንስዎ ነበሩ። ንርእሶም ናብ ቅርጺ ሰብ ተቐይሮም፡ ምስ ሰብኡቶም ኣብ ዝነበሩሉ እዋን ድማ ይግለጹሎም ነበሩ። እተን ሓለውቲ ክሳዕ ሰማይ ከም ዝበጽሕ ገይሮም ተራእየን እሞ፡ እተን ኣብ ኣእምሮአን ቅርጸን እናተመነያ፡ ግዙፋት ወለዳ። ስለዚ ካብ ዝሙት ተጠንቀቑ፤ ከምኡ'ውን ኣብ ኣእምሮኻ ንጹህ ክትከውን እንተደሊኻ፡ ህዋሳትካ ካብ ነፍሲ ወከፍ ጓል ኣንስተይቲ ሓልዎም። ኪዳን ሮቤል 2፡17-20

ኣኮር፡ ንጉስ፡ ግዙፍ ቁመት ዘለዎ ሰብኣይ፡ ኣብ ፈረስ ተቐሚጡ ኣብ ቅድሚትን ድሕሪትን ፍላጻታት እናደርበየ ረኺብክዎ፡ ኣነ ድማ ስሳ ኪሎ ዝምዘን እምኒ ኣልዒለ፡ ደርቢየ ንፈረሱ ወቒዐ፡ ቀተልክዎ። ኣቦይ ያእቆብ ድማ ንብለሳት ንጉስ ኲሎም ነገስታት፡ ቁመቱ ዓሰርተው ክልተ እመት ዝኾነ ግዙፍ ቀተሎ። ኪዳን ይሁዳ 1፡18,22